

Tapahtumia
vuodelta

2015

Edunvalvonnan ja kehittämistoiminnan vuosi 2015

Vuosi 2015 oli Allergia- ja Astmaliitto ry:n 47. toimintavuosi. Toimintavuoden aikana tehtiin edunvalvontaa ja kehitettiin liiton toimintaa laajasti eri osa-alueilla. Toimintavuoden aikana saavutettiin keskeisimmät tavoitteet niin toiminnan kuin taloudenkin näkökulmasta.

Viestinnässä otettiin käyttöön uusia sosiaalisen median kanavia ja sekä liiton että yhdistysten toiminta näkyi vuoden aikana useissa tapahtumissa muun muassa Allergiaviikon ja Tuoksuttoman kampanjan merkeissä. Yhdistykset järjestivät vuoden mittaan vilkkaasti tapahtumia sekä jäsenilleen että yleisölle.

Liiton potilasjärjestöyöhön liittyvää edunvalvontaa tehtiin aina aluepalve-

lujen toimintaedellytysten kehittämisestä viestinnän ja asiantuntijapalveluiden kannanottoihin, tiedotteisiin ja EU-tason vaikuttamiseen saakka. Yhteistyö pohjoismaisten allergia- ja astmajärjestöjen kanssa jatkui edelleen ja varmisti näin laajat vaikutusmahdollisuudet sekä vahvasti kuluneena vuonna liiton roolia myös EU-tasolla.

Vuonna 2015 jatkui tarkan talouden ja sopeutettujen toimintojen vuosi. Raha-automaattiyhdistyksen rahoitus pysyi edellisen vuoden tasolla, joka rajoitti osaltaan mahdollisuuksia vastata kaikkiin jäsenyhdistysten ja yhteiskunnan eri tarpeisiin. Taloudellisen taantuman vaikutus näkyi myös liiton palvelutuotannossa ja vaati henkilöstöltä tehokkuutta ja joustavuutta sekä kykyä sopeutua kustannuskuria vaativaan tilanteeseen.

Kehittämistoiminnassa liitto otti askeleita eteenpäin muun muassa sosiaalisen median, toiminnan arvioinnin ja seurannan sekä useiden muiden liiton keskustoimistoa ja yhdistyskentän toimintaa tukevien kehittämisprosessien toimeenpanon saralla. Allergiaohjelman väestöviestintähanke yhteistyössä Hengitysliiton ja Iholiiton kanssa keskittyi konkreettisten työkalujen kehittämiseen ja jalkauttamiseen väestön allergiaterveyden vahvistamiseksi. Keskeisenä kohdeympäristönä oli suomalainen varhaiskasvatus Lastentarhan-

opettajaliiton ja Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin yhteistyöhankkeen "Luonto lähelle ja terveydeksi!" myötä.

Yhteistyötä tiivistettiin niin viranomaisen, yritysten kuin kolmannen sektorin eri toimijoiden kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Myös jatkossa allergioita ja astmaa sairastavien edunvalvontaa vaatii vielä paljon määrätietoista, tavoitteellista ja rohkeaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Kertomusvuonna käynnistynyt rahapeliyhtiöiden fuusio, rahoitusjärjestelmän uudistaminen ja avustustoiminnan siirtyminen virkamiestyöksi tulee haastamaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintatapoja rahoituksen varmistamiseksi ja järjestöyön turvaamiseksi.

Tulevina vuosina liitto jatkaa edelleen järjestö- ja jäsenlähtöistä auttamistyötään ja siihen välittömästi liittyvää yhteistyötä tullaan edelleen tiivistämään eri sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa, kuten myös liikunta- ja kulttuuritoimijoiden kanssa. ■

Ilkka Repo, toimitusjohtaja
Allergia- ja Astmaliitto ry

Allergia- ja astmaliitto lyhyesti

Allergia- ja astmaliiton toiminnan tavoitteena on parantaa allergiaa ja astmaa sairastavien asemaa yhteiskunnassa. Jopa puolet suomalaisista kokee allergian jossain elämänsä vaiheessa. Astmaa sairastaa noin 10 prosenttia suomalaisista. Allergia- ja astmaliitto toimii allergiaa ja astmaa sairastavien edunvalvojana niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Lisäksi liitto tarjoaa väestölle muun muassa aktiivista yhdistystoimintaa, sopeutusvalmennusta, koulutusta ja neuvontaa.

Vuonna 2015 liiton henkilökunnan määrä oli 38. Heistä 11 työskenteli päiväkotia Histamiinissa, neljä Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutissa, neljä aluetoimistoissa ja 11 liiton keskustoimistossa. Lisäksi määräaikaisina kursisityöntekijöinä työskenteli noin 23 henkilöä. ■

Tämä on tiivistelmä Allergia- ja astmaliiton toimintakertomuksesta 2015.

Avainlukuja

47.	toimintavuosi
34	jäsenyhdistystä ja yksi paikallisosasto
21 432	jäsentä
70	vertaistukiryhmää
1 000	neuvontapyyntöä Allergianeuvontaan
700	Allergiatunnustuotetta

Allergia- ja astmaliiton päätöksenteko

* KIINTEISTÖYHTIÖ hallinnoi ja ylläpitää Allergiataloa Helsingissä osoitteessa Paciuksenkatu 19.

Allergiatalossa toimivat Allergia- ja astmaliiton eri toiminnot Etelä-Karjalan Allergia- ja ympäristöinstituuttia sekä aluepäälliköiden toimipisteitä lukuun ottamatta. Lisäksi Allergiatalossa on vuokralla eri yrityksiä. Allergiatalon kongressikeskus on suosittu seminaari- ja kokouspaikka.

* ALLERGIASÄÄTIÖ on liittoa lähellä oleva apuraha- ja tutkimussäätiö. Säätiö myöntää apurahoja allergioita ja astmaa koskevaan tutkimustyöhön sekä matka-apurahoja opinto-, kongressi- ja esitelmämatkoihin.

Järjestötoiminta

Järjestötoiminnassa toteutettiin järjestön yleisstrategiaa 2011–2015 yhdessä jäsenyhdistysten kanssa. Liitto tuki 34 jäsenyhdistyksensä ja yhden paikallisosaston sekä yli 70 vertaisryhmän toimintaa. Jäsenyhdistysten toimialueilla järjestettiin vertaistoimintaa allergiasta, astmasta ja sisäilmaongelmista kärsivien lasten vanhemmille sekä nuorille ja aikuisille. Jäsenperheitä yhdistyksissä oli noin 20 000.

Järjestöpalvelujen perustehtävänä oli toteuttaa liiton vaikuttamistoimintaa alueellisesti sekä ohjata, tukea, arvioida, kehittää ja kasvattaa yhdistystoimintaa. Järjestöohjauksella tuettiin allergia- ja astmayhdistysten vaikutuksellista, tavoitteellista, tuloksellista ja jatkuvaa järjestötoimintaa ja tätä kautta allergisten ja astmaatikkojen oikeuksien toteutumista. Keinoina käytettiin koulutusta, ohjausta, neuvontaa ja jäsenyhdistysten aktiivitoimijoiden tukemista. ■

Liikuntatoiminta

Liiton liikuntatoiminta tuki toimintavuonna allergiaa ja astmaa sairastavien tasavertaista osallistumista erilaisiin harraste- ja terveysliikuntamuotoihin ja kannusti liikkumaan oman hyvinvointinsa ylläpitämiseksi. Tavoitteena oli terveyden edistämisen lisäksi osallisuuden lisääminen sekä itsehoitoon kannustaminen liikunnan avulla. ■

Kansallinen allergiaohjelma ja väestöviestintähänke

Kansallisen allergiaohjelman 2008–2018 tavoitteena on vähentää allergioita ja niistä aiheutuvia haittoja ja terveys- taloudellisia kustannuksia.

Laajaan yhteistyöhön pohjautuvan kansanterveysohjelman periaatteet ja viestit on tarkoitettu koko väestölle, allergiaa ja astmaa sairastaville, kansanterveys- ja potilasjärjestöille, asiantuntijoille, viranomaisille ja lainsäätäjille. Ohjelman puolivälin tulokset osoittavat toivottuja muutoksia jo tapahtuneen.

Hengitysliiton ja Holiiton kanssa toteutetun väestöviestintäprojektin (2011–2015) tavoitteena oli tuottaa kansalaisia puhuttelevaa suoraa Allergiaohjelman viestintää. Keskeisiä kohderyhmiä olivat lapset ja nuoret sekä heidän perheensä. Viisivuotisen väestöviestintähankkeen aikana tehtiin 12 markkinointikampanjaa netissä ja radiossa, laadittiin 11 tiedotetta, 115 julkaisua, 4 julistetta ja 3 opasta, pidettiin 119 luentoa ja annettiin 53 haastattelua. Hanketoimilla tavoitettiin noin 2,3 miljoonaa suomalaista. ■

Viestintä

Järjestön aktiivinen ja monipuolinen viestintä pitää sisällään mm. media-yhteistyön, tiedotus- ja julkaisu- toiminnan, messu- ja kampanjatyön, yritysyhteistyön sekä alati kehittyvien digitaalisten kanavien hyödyntämisen. Viestintämuotoja kehitettiin ottamalla käyttöön uusi viestintäsuunnitelma ja -teemoitus. Edunvalvontatyötä tehostettiin kannanotoin ja lausunnoin, jotka liittyivät toimintavuoden aikana tupakkalakiin ja rakennusten kuntotutkimusoppaisiin. Tämän lisäksi uudistettiin järjestön verkkopalvelut ja laajennettiin sosiaalisen median käyttöönottoa. Julkaisutoiminnan osalta järjestö julkaisi painettujen oppaiden lisäksi runsaasti uusia verkko-oppaita ja viisi kertaa vuodessa ilmestyvän Allergia & Astma -lehden. Järjestön materiaalit ovat maksutta jaossa jäsenyhdistysten, apteekkien, terveydenhuollon ja oppilaitosten kautta. ■

Kampanjat

Toimintavuoden aikana järjestettiin kaksi pääkampanjaa: Allergiaviikko 23.–29.3.2015 ja Tuoksuton viikko 26.10.–1.11.2015.

Allergiaviikko toteutettiin valtakunnallisena ulkomainoskampanjana 37 paikkakunnalla. Lisäksi paikallisyhdistykset järjestivät yli sata tapahtumaa kautta maan. Kampanjalla muistutettiin allergioiden hoidosta ja toisaalta koko väestöä herkien huomioimisesta.

Tuoksuton viikko järjestettiin 26.10.–1.11.2015. Kampanjassa oli mukana 80 organisaatiota, muun muassa oppilaitoksia, teattereita ja kauneusalan yrityksiä. Järjestömmme kranaattiaiheinen Tuoksutko liikaa -kampanjajuliste palkittiin vuoden mainoskilpailussa Kultajyvällä.

Yhteisten kampanjoiden lisäksi yhdistykset toivat allergioita, astmaa ja järjestötoimintaa esille säännöllisesti paikallisissa tapahtumissa. ■

Asiantuntijatyö

Asiantuntijapalvelut tuottivat allergia ja astmayhdistyksille ja yhteistyökumppaneille Kansallisen allergiaohjelman mukaista asiantuntijatietoa.

Allergianeuvonta jakoi tietoa allergiaa ja astmaa sairastavien hoidon onnistumiseksi ja arkielämän helpottamiseksi. Allergianeuvontaa annettiin 600 soittajalle ja sähköpostitse 81 jäsenelle. Allergianeuvonnan tarjoaman koulutuksen tavoitteena oli tietotaidon kehittäminen. Terveydenhuollon ammatillisiin koulutuksiin tarjottiin allergioihin ja astmaan liittyviä luentoaiheita. Lisäksi käytiin luennoimassa eri tilaisuuksissa.

Allergiatietokeskus hankki ja jalosti kansallista ja kansainvälistä allergiatietoa allergiaa ja astmaa sairastavien elämänlaadun parantamiseksi. Allergiatietokeskuksen toimintaa tuki Allergiakilta, joka toi keskeisen tieteellisen osaamisen liiton toiminnan tueksi.

Sisäilma- ja korjausneuvontapalvelut jakoivat luotettavaa sisäilmatietoa sisäilmaongelmista kärsiville. Tavoitteena oli väestön sisäilmatietouden lisääntyminen. Palvelut toteutettiin yhteistyössä Hengitysliiton kanssa. ■

Kuntoutustoiminta

Kuntoutustoiminnan tehtävänä oli kuntoutuskurssien ja muun vastavan toiminnan kautta allergiaa ja astmaa sairastavien ja heidän läheistensä sairauteen liittyvän tiedon sekä taidon lisääminen, omahoidon tukeminen ja vertaistuen mahdollistaminen.

Raha-automaattiyhdistyksen rahoituksella järjestettiin kuusi kuntoutuskurssia ja neljä viikonloppukurssia. Kelan rahoittamia sopeutumisvalmennuskursseja järjestettiin kaksi. ■

Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti

Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti on Allergia- ja Astmaliiton yksikkö, jonka perustehtävänä on parantaa allergiaa ja astmaa sairastavien elämänlaatua allergiaan ja ympäristöön liittyvän tutkitun tiedon avulla. Käytännössä se tarkoittaa arkikäyttöön soveltuvan ja omahoitoa tukevan uuden tiedon tuottamista, yleistajuisen allergia- ja ympäristötiedon välitystä medialle, jäsenyhdistyksille ja suoraan väestölle sekä asiantuntijuuden ja yhteistyöverkoston tukemista järjestön edunvalvontatyön edistämiseksi.

Tutkimustoiminnan tavoitteena oli toteuttaa laadukkaita hankkeita, joiden tulokset ovat helposti sovellettavissa ja jotka monipuolisen julkaisutoiminnan kautta palvelevat erityisesti allergiaa ja astmaa sairastavia. Tiedotus- ja asiantuntijatoiminnan tavoitteena oli levittää luotettavaa allergia- ja ympäristötietoa yleistajuisesti ja tehokkaasti medialle ja suoraan väestölle. ■

Kansainvälinen toiminta ja yhteistyö

Kansainvälinen toiminta ja yhteistyö ovat olennainen osa järjestön edunvalvontatyön toteuttamista, sidosryhmätyötä ja asiantuntijatiedon hankintaa. Kansainvälisessä yhteistyössä osallistuttiin allergiaan ja astmaan liittyvien potilasjärjestöjen pohjoismaiseen, eurooppalaiseen ja globaaliin tiedonvaihtoon, vaikuttamiseen ja edunvalvontaan. Tällä vaikutettiin kansalliseen ja kansainväliseen lainsäädäntöön allergioista ja astmasta kärsivien hyväksi.

Kansainvälistä yhteistyötä toteutettiin asiantuntija- ja potilasjärjestöjen lisäksi muun muassa EFA:n (European Federation of Allergy and Airways Diseases Patients' Associations) ja NAO:n (Nordiska Astma-Allergiorganisationen) sekä GAAPP:n (Global allergy and asthma patient platform) kanssa. ■

Päiväkoti Histamiini

Päiväkoti Histamiinin perustehtävänä oli tarjota helsinkiläisille allergia- ja astmaperheille laadukasta ja turvallista päivähoitoa. Päiväkoti tarjosi 56 laskennallista päivähoitopaikkaa Helsingin kaupungille. Toimintapäiviä oli 220.

Päiväkodin varhaiskasvatus järjestettiin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisella tavalla painottaen erilaisia teemoja lasten iän mukaan. Esiopetusta annettiin 13 lapselle Helsingin esiopetus suunnitelman mukaisesti 190 toimintapäivänä yhteensä 760 tuntia. ■

Allergiatunnus®

Allergiatunnus® on puolueettomasti allergianäkökulman omaaville ja hajusteettomille tuotteille ja palveluille myönnettävä luotettavuusstatus. Allergiatunnus on tärkeä osa Allergia- ja Astmaliitto ry:n edunvalvontaa, ja sen tarkoituksena on varmistaa markkinoille allergianäkökulman sisältäviä tuotteita ja palveluita, jotka soveltuvat herkkäihoisille sekä allergiaa ja astmaa sairastaville. Tuotteiden hyväksyntä ja arviointi toteutettiin puolueettomasti yhteistyössä eri alan asiantuntijoiden kanssa. Tunnuksen prosessista ja valvonnasta vastasi liiton Allergiatunnustiimi. Toimintavuoden aikana pohjoismaissa käynnistettiin Nordic Allergy Label -yhteistyöprojekti, jonka tarkoituksena on selvittää kriteerien standardisointimahdollisuuksia edunvalvontatyössä. ■

Tuotot

Allergia- ja Astmaliitto ry:n tuotot olivat vuonna 2015 yhteensä 4 003 241 euroa. (3 786 983 euroa vuonna 2014). Tuotot jakaantuivat tulonlähteittäin seuraavasti:

RAY 37 %	1 488 427
KELA 1 %	41 098
Varainhankinta 18 %	705 389
Jäsenmaksut 11 %	439 333
Helsinki/Sosiaalivirasto 18 %	705 000
Muut avustukset ja tuotot 3 %	132 711
Sijoitus- ja rahoitustoiminta 12 %	491 283

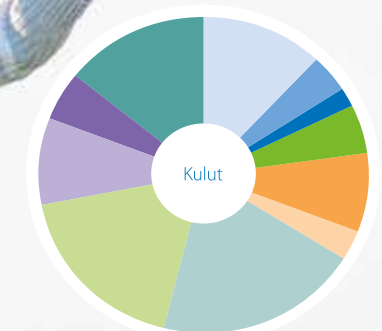
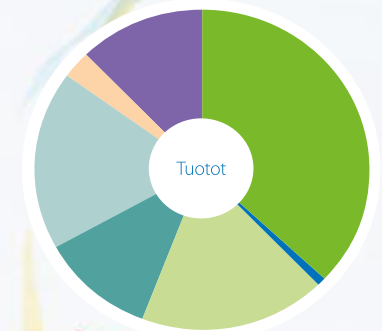
Kulut

Allergia- ja Astmaliitto ry:n kulut olivat vuonna 2015 yhteensä 3 989 005 euroa (3 778 224 euroa vuonna 2014). Kulut jakaantuivat toiminnoittain seuraavasti:

Aluepalvelut 12 %	470 666
Väestöviestintä 4 %	161 070
Allergianeuvonta 2 %	69 524
Viestintäpalvelut 5 %	200 236
Kuntoutus 8 %	300 471
Tieto- ja tutkimustoiminta 3 %	136 781
Järjestö- ja kongressitoiminta 20 %	800 068
Päiväkotitoiminta 18 %	701 000
Jäsenrekisteripalvelut 9 %	362 011
Varainhankinta 5 %	182 397
Sijoitus- ja rahoitustoiminta 14 %	604 781

Hyvä hallinto

Allergia- ja astmaliitossa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, joita ovat avoimuus, rehellisyys ja tilivelvollisuus. Tilikausi oli ylijäämäinen 14 236 euroa (ylijäämäinen 8 759 euroa vuonna 2014). Toiminnan kokonaiskulut kasvoivat viime vuodesta 5,28 prosenttia ja tuotot kasvoivat 5,40 prosenttia. Varainhankinnan tuotot nousivat 0,34 prosenttia (7,59 prosenttia vuonna 2014). ■

Allergia- ja Astmaliitto ry

Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
(09) 473 351

